

Programmabegroting 2025-2028 gemeente Roerdalen

Reactie van het college van B&W in eerste termijn

Reactie wethouder Loes Vestjens

Net als het college brengt ook de raad focus aan in haar kijk op het jaar 2025. Focus die nodig is om in tijden van financiële en personele schaarste prioriteiten te stellen. Die focus en het belang dat de raadsfracties aan diverse thematieken binnen het sociaal domein hangt, kunnen we als college alleen maar waarderen. Overigens zien we naast een aantal specifieke thema's ook in vrijwel alle bijdragen een waardering en bevestiging van de beweging binnen het sociaal domein; de verdere versterking van de sociale basis in Roerdalen. Dat is een mooie opsteker!

Uw raad toont zich in onze ogen zeer betrokken bij het sociaal domein. Niet alleen door als toehoorder naar diverse thema avonden te komen, maar ook door daadwerkelijk mee te doen. Wij zien een brede vertegenwoordiging van de Roerdalense raad bij bijeenkomsten over onder andere de nieuwe 'Samen doen' aanpak bestaanszekerheid, tijdens de recente jongerenbijeenkomst en bij diverse regionale avonden eerder dit jaar over de Mutsaersstichting. Maar ook tijdens een lokale avond over de ontwikkelingen bij de Westrom in relatie tot de eerste koersbepaling voor het Roerdalense Mensontwikkelbedrijf (MOB) en pas geleden nog tijdens de avond 'Sociaal domein, de verhalen en de cijfers'.

De getoonde betrokkenheid van Raads- en Commissieleden van zowel oppositie als coalitie, in combinatie met de bewuste keuze van ons college om pro actief te communiceren en in een beleidsvormend stadium actief samen te werken, is voor ons een mooi voorbeeld van bestuurlijk Samen Doen.

Voeg daaraan toe de steeds sterker wordende participatie van inwoners binnen het sociaal domein, de groeiende samenwerking tussen de professionele zorg- en hulpverleners enerzijds en de ervaringsdeskundigen anderzijds, en zeker niet te vergeten de lokale ondernemers die zich steeds meer maatschappelijke betrokken tonen. Dit is Samen Doen in optima forma. Een werkwijze die wij als college de resterende bestuursperiode in elk geval graag voortzetten.

Bestaanszekerheid staat centraal

De fracties **Roerstreek Lokaal! (RL!)**, **Democraten Roerdalen (DR)** en **PvdA-GroenLinks (PvdA-GL)** besteden alledrie aandacht aan het thema Bestaanszekerheid; één van de grootste opgaven van deze tijd en tevens 1 van de 3 prioriteiten in deze begroting. De bijeenkomsten en open gesprekken over huisvesting, financiën, zorg en zorgen voor de toekomst, zoals benoemd door **DR**, worden enorm gewaardeerd. Terecht geeft **RL!** aan dat het bij de aanpak van deze maatschappelijke opgave gaat om 'Werken vanuit de bedoeling en niet vanuit regeltjes'. Nog te vaak zien we dat bestaande regelingen onnodig veel bureaucratische ballast met zich meebrengen, mensen het idee hebben dat ze van het kastje naar de muur worden gestuurd en dat deze regelingen er helaas - ondanks alle goede bedoelingen - soms alsnog voor zorgen dat men tussen wal en schip valt. Een heel typerend voorbeeld is het verhaal van een moeder die dankzij Stichting Leergeld en het Jeugdfonds Sport & Cultuur abonnementen voor een van onze buitenbaden ontvangt, zodat ze deze zomer met haar 3 kinderen kon gaan zwemmen. Een mooie mogelijkheid voor dit gezin om - ondanks beperkte financiën - actief mee te kunnen doen in onze gemeenschap. Mooie regeling, toch? Wat blijkt echter, de abonnementen dienen te worden voorzien van een actuele pasfoto. De gemiddelde kosten voor

het maken van pasfoto's bedragen €12,50. Het zal u niet verbazen dat deze moeder zich afvraagt of dit niet anders kan...

Wat dit college betreft moet dit zeker anders kunnen. Dit vraagt om creativiteit, experimenteerruimte en lef om te doen wat nodig is. Hier zetten we graag samen met onze maatschappelijke partners, maar ook met lokale ondernemers en onze eigen inwoners de schouders onder. En ook onze Adviesraad Sociaal Domein neemt hierin een ontzettend mooie rol. Twee leden van de Adviesraad - waaronder één ervaringsdeskundige - nemen deel aan de Stuurgroep Bestaanszekerheid om pro-actief te adviseren en de aanpak van deze gemeenschapsopgave samen met de wethouder en de ambtelijk opdrachtgever in goede banen te leiden. Dit is een nieuwe manier van samenwerken met de Adviesraad Sociaal Domein die wij als college in elk geval enorm kunnen waarderen. Overigens een terechte constatering van **PvdA-GL** dat de Adviesraad Sociaal Domein dit jaar geen Sociaal Jaarverslag heeft gemaakt. Dit heeft enerzijds te maken met een voorzitterswissel eerder dit jaar en het feit dat er diverse vacatures openstaan en de adviesraad dus nog niet op volle sterkte is. Maar het heeft ook te maken met de focus van de nieuwe voorzitter op de doorontwikkeling van de Adviesraad tot een stevige samenwerkingspartner voor het college. Dit is een doorontwikkeling die wij toejuichen.

Nog even kort terug naar de inhoud van de gemeenschapsopgave Bestaanszekerheid. **PvdA-GL** en ook **DR** pleiten voor 1 loket met een apart telefoonnummer waar inwoners terecht kunnen met vragen. Zij verwoordden hiermee een veelgehoorde opmerking tijdens de avonden in de dorpen. Deze behoefte hebben wij ook gehoord en zal zeker als denkrichting meegenomen worden in het plan van aanpak dat wij eind december aan uw raad zullen presenteren. Naast een inhoudelijk actieplan, zullen we ook de besteding van het resterende armoedefonds ten behoeve van dit actieplan aan u voorleggen.

Lokaal MensOntwikkelBedrijf (MOB) ziet ieders talent

Een belangrijk onderdeel voor het ervaren van bestaanszekerheid is het hebben van voldoende voorspelbaar inkomen. Dit is helaas ook in Roerdalen niet voor iedereen weggelegd. Het afgelopen half jaar hebben we - mede in relatie tot de ontwikkelingen bij de Westrom - als college en raad meermaals gesproken over de start van een MensOntwikkelBedrijf (MOB) in Roerdalen. Een MOB is bedoeld om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt te begeleiden en hen te helpen in hun ontwikkeling. Raads- en Commissieleden van **RL!** en **DR** hebben heel recent met interesse het MOB in Leudal bezocht en gezien dat wanneer je de mens en z'n persoonlijke ontwikkeling centraal stelt, er mooie resultaten geboekt worden. Voor sommigen is het resultaat uitstroom naar werk, voor anderen is dit met behoud van een uitkering deelnemen aan de maatschappij door het doen van vrijwilligerswerk of - zoals tijdens de themabijeenkomst Sociaal Domein op 16 oktober jl. heel mooi gedeeld werd - door andere inwoners uit de slop te helpen als ervaringsdeskundige. Welk resultaat het ook moge zijn, het gaat inderdaad zoals **RL!** schrijft om mee kunnen doen. Wij geloven er als college in dat alle inwoners van Roerdalen unieke talenten hebben waardoor ze met handen, hoofd of hart een bijdrage kunnen leveren aan onze maatschappij.

Zoals bekend wordt er momenteel gewerkt aan een plan voor de start van een lokaal MOB. Dit plan wordt in het 2e kwartaal 2025 ter besluitvorming voorgelegd aan uw raad. In dit plan wordt zeker ook aandacht besteed aan de wijze waarop we de begeleiding van de mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt willen vormgeven. Want het is inderdaad zoals **Ons Roerdalen (OR)** stelt dat er ook in de toekomst mensen zullen zijn die in het verleden een WSW-indicatie zouden krijgen en dus een

specifieke begeleiding nodig hebben. Overigens blijft, zoals u weet, de ‘oude WSW-populatie’ onderdeel van de Westrom (na 01-01-2025 MOB Roermond). Bovendien is het in de toekomst ook nog altijd mogelijk om trajecten in te kopen bij het MOB Roermond, andere (regionale) MOB’s of commerciële en maatschappelijke organisaties. Het gaat er wat ons betreft om te kijken naar wat een persoon nodig heeft en welk traject en welke plek het best passend is voor deze persoon om zich zo optimaal mogelijk te ontwikkelen. Op dit moment zijn de tarieven van het MOB Roermond overigens nog niet bekend. De gemeenteraad van Roermond heeft 17 oktober jl. pas formeel ingestemd met de oprichting van een MOB. Omdat we sowieso te maken krijgen met een overbruggingsperiode totdat er besluitvorming plaatsvindt over het lokale MOB, bereiden we de resterende maanden van dit jaar een dienstverleningsovereenkomst voor waarin we de inhoudelijke en financiële voorwaarden van inkoop bij MOB Roermond vastleggen. Zodra hierover meer bekend is, zullen we uw raad informeren.

Het MOB is overigens niet de enige plek waar we als gemeente aandacht hebben voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Deze doelgroep is ook met enige regelmaat onderwerp van gesprek binnen de Arbeidsmarktregio Midden-Limburg (AMR). **DR** vraagt zich af of we de verplichte opgave voor een Regionaal Werkcentrum(RWC) per 1 januari 2026 ook gepaard gaat met voldoende financiële middelen vanuit het rijk. Een kritische maar zeker ook terechte vraag wat ons college betreft. Het is immers niet de eerste keer dat er een ontwikkeling vanuit het Rijk wordt opgelegd zonder dat de rijksmiddelen daarvoor toereikend zijn. Ten aanzien van de financiering van de nieuwe RWC’s bestaat momenteel ook best nog wel wat onduidelijkheid. Er volgen met enige regelmaat nieuwe cijfers vanuit Den Haag. De Stuurgroep AMR Midden-Limburg, waar ook onze wethouder Sociaal Domein lid van is, heeft in de vergadering van mei echter het volgende kader meegegeven: “Kosten RWC/AMR moeten binnen de middelen van de AMR blijven, extra financiering vanuit gemeenten is vanwege bezuinigingstaakstellingen niet aan de orde”.

Iedereen verdient een passend dak boven z’n hoofd

Naast voldoende voorspelbaar inkomen en mee kunnen doen in de maatschappij is het hebben van een ‘passend dak’ boven iemands hoofd ook een essentieel onderdeel om bestaanszekerheid te kunnen ervaren. **OR** en **PvdA-GL** vragen in hun bijdragen aandacht voor dit ‘passende dak’. Of het nu gaat over ouderen en hun behoefte aan een kleine woonvorm die het gat vult tussen thuis en het verpleegtehuis, of over mensen met een fysiek of mentaal rugzakje; er moeten voldoende passende woningen komen. Maar zoals **OR** terecht stelt gaat het bij Beschermd Wonen en Maatschappelijke opvang over meer dan het beschikbaar hebben van voldoende en passende woningen. Het gaat ook over de juiste zorg en begeleiding. Dit is iets waar de specifieke zorgaanbieders voor verantwoordelijk zijn.

Het streven van de Rijksoverheid is voor wat betreft dakloosheid en maatschappelijke opvang echter wel ‘eerst een huis’, zodat er vervolgens vanuit een veilige situatie aan andere zaken gewerkt kan worden. Voor die huisvesting staat de gemeente dus aan de lat. De totale opgave Beschermd Wonen en Maatschappelijke opvang vergt overigens regionale goede afstemming én een goede samenwerking met de inhoudelijk zorgaanbieders. Dit alles om ervoor te zorgen dat de stenen en daken die gebouwd worden daadwerkelijk passend zijn bij de regionale behoefte én de inhoud van die stenen en daken, dat wil zeggen de hulp- en zorgverlening, ook daadwerkelijk bijdraagt aan het uiteindelijk (weer) deel kunnen nemen aan de maatschappij.

Aandacht voor onze jeugd

PvdA-GL vraagt nadrukkelijk aandacht voor de doelgroep jongeren als het gaat om wonen. Dit sluit volledig aan op de insteek van ons college om alles in het werk te stellen dat jongeren zich nu en in de toekomst verbonden voelen met Roerdalen en hier hun thuis kunnen creëren. Naast het hebben van voldoende en betaalbare woningen, hechten jongeren ook waarde aan andere zaken. **RL!** geeft in hun bijdrage al een opsomming van enkele belangrijke thema's die uit de enquêtes en (kampvuur) gesprekken met de jongeren naar voren zijn gekomen. Hierbij vraagt deze fractie zich wel af of de resultaten van ons lokale onderzoek naast de ervaringen van o.a. Jongerenwerkers, Praktijkondersteuners Jeugd en leden van het Sociaal Team worden gelegd om zo een zo breed mogelijke input te krijgen. Het antwoord is volmondig 'ja'.

De kampvuursessies en schriftelijke enquête zijn slechts één bouwsteen van het geheel. Bij het formuleren van ons jeugdbeleid nemen we de ervaringen van iedereen die met de Roerdalense jeugd werkt mee. Dit gaat overigens verder dan alleen de hiervoor genoemde professionals. Zo hebben we recent de Jeugdgezondheidsmonitor 2023 van de GGD besproken met onder andere ook de gezondheidsmedewerkers van de GGD, gedragsdeskundigen actief op de scholen, één van onze lokale huisartsen en een professional van Vincent van Gogh Verslavingszorg. Deze laatste is specifiek aangesloten omdat Roerdalense jongeren er in negatieve zin uitspringen als het gaat om alcohol- en middelengebruik.

Met name het veelvuldig Vapen is een zorgwekkende ontwikkeling bij onze jonge jeugd. **OR** refereert hier ook al aan naar aanleiding van gesprekken met jongeren tijdens de recente jongerenbijeenkomst in de Blokhut. De fractie vraagt of er ook daadwerkelijk harder opgetreden gaat worden tegen dealers die inmiddels ook de jongste jeugd van Roerdalen weten te vinden. Belangrijk om te weten is dat de inzet van de jeugd- en jongerenwerkers erop gericht is om jeugdigen weerbaar te maken zodat de kans dat ze ten prooi vallen aan de verkeerde verleidingen en het omgaan met verkeerde personen en groepen kleiner wordt. Van die weerbaarheid hebben jongeren hun leven lang profijt. Als onze jongerenwerkers hierbij dingen constateren die niet door de beugel kunnen, dan bespreken zij dit met de politie. Het optreden tegen strafbare feiten zoals dealen is immers een taak van de politie.

Naast de inzet van de politie is er ook de inzet door XLGroup, een organisatie die gespecialiseerd is in de aanpak van jongeren die dreigen te ontsporen. **DR** is benieuwd naar de aanpak van XLGroup en vraagt of de ouders van de kinderen ook betrokken worden en wat de consequenties voor zowel ouders als de kinderen zijn wanneer XLGroup wordt ingezet. Group XL werkt nooit alleen met de jongere, maar betreft ook de ouders, indien van toepassing de school en alle partners in de veiligheidsketen om te doen wat nodig is voor een duurzame oplossing. Alleen een gezamenlijke aanpak met de ouders en andere betrokkenen zorgt ervoor dat de situatie in z'n totaliteit wordt aangepakt. De inzet van Group XL en de consequenties voor de jongere is altijd maatwerk, passend bij datgene wat de situatie vraagt.

Het Sociaal Domein bestaat uit verhalen én cijfers

Recent hebben raads- en commissieleden van alle fracties de informatie avond Sociaal Domein bijgewoond. Tijdens deze avond werd duidelijk dat verhalen en ervaringen van inwoners het beste beeld geven van wat we in het Sociaal Domein doen, zoals de verhalen over de doorbraakmethode en de voorbeelden van ontmoetingsgroepen voor 45-plussers en jonge-kind ochtenden. **RL!** vraagt in haar verhaal aandacht voor het jonge kind en dan met name ook voor kinderen met achterstanden. De fractie vraagt of het Sociaal Team breder kijkt dan het alleen het kind bij vragen die zich

voordoen. Die brede blik van het Sociaal Team kwam tijdens de thema avond naar onze mening duidelijk naar voren. Niet alleen bij kinderen met een achterstand, maar bij alle kinderen - en overigens ook volwassenen - die ergens tegenaan lopen is het goed om verder te kijken dan alleen het betreffende kind. Dat is ook zeker wat onze professionals en ervaringsdeskundigen doen.

Tijdens de thema avond werd ook duidelijk dat er cijfers aan het sociaal domein te koppelen zijn. Cijfers die meer en meer het verhaal vertellen dat onze aanpak in het sociaal domein werkt. Dit zien we onder andere aan de MAEX-cijfers van onze inzet van ervaringsdeskundigen; een mooi project waar wij samen met Wonen Limburg in pionieren. En binnenkort komen ook de MAEX-cijfers van Welzijn op Recept beschikbaar. Weer een project dat aantoonbaar werkt, dat gaat u zien!

Maar de cijfers gaan verder dan alleen het maatschappelijk rendement. Zoals ook vermeld tijdens Roerdalen in balans 2.0 zien we in Roerdalen een minder sterke stijging van zorgkosten, dan bij vergelijkbare gemeenten. Daarnaast zien we dat we onder de 'Haagse norm' - dat wil zeggen de middelen die we uit Den Haag in onze algemene uitkering krijgen - blijven.

Dit wil echter niet zeggen dat we achterover kunnen gaan leunen. **RL!** spreekt in haar bijdrage de zorg uit over het feit dat er voor het Sociaal Domein in 2026 substantieel minder rijksmiddelen ter beschikking worden gesteld. Die zorgen delen we! Temeer omdat dit een extra financiële klap vormt bovenop de toch al flinke prijsstijgingen als gevolg van onder andere CAO-ontwikkelingen. Maar zoals bekend staan we niet alleen in het kenbaar maken van die zorgen. De negatieve effecten van het Ravijnjaar worden al op allerlei manieren aangekaart. De VNG neemt hierin het voortouw, maar ook bij de K-80 is dit inderdaad onderwerp van gesprek. Vooralsnog zien we echter geen oplossing ontstaan. Des te belangrijker is ook de oproep van **RL!** om kritisch te (blijven) kijken naar wat mensen echt nodig hebben en naar de rol van de gemeente binnen het sociaal domein en in het verlengde daarvan de bijbehorende financiële stromen. Kritisch kijken naar wat mensen nodig hebben, doen we al. Zo worden er binnen de WMO indicaties op maat afgegeven om cyclisch te kunnen kijken of een voorziening nog passend is en of er meer of minder nodig is. Het is zonder meer een interessant gedachtegoed om te kijken of bepaalde grote kostenposten niet door andere partijen of via andere regelingen gefinancierd kunnen worden. Het door **RL!** genoemde voorbeeld van scootmobiele die bekostigd worden uit de Wet Langdurige Zorg (WLZ) zal het helaas niet worden, maar we zijn en blijven kritisch in gesprek met zorgverzekeraars, zorgkantoren en andere partijen over wat er moet gebeuren om de kosten binnen de gezondheidszorg te drukken en wie daar welke rol in moet nemen. Eerlijkheidshalve moeten we wel concluderen dat de investeringen die het rijk bedacht heeft in het kader van het Integraal Zorgakkoord (IZA) vooralsnog vooral een besparing in het medisch domein en niet in het sociaal domein opleveren. Dit wordt ook landelijk steeds meer gezien en erkend. In 2025 wordt gepleit worden voor een herverdeling van de huidige financieringsstromen binnen het IZA.

Máár, om te eindigen met de wijze woorden van één van de zorgprofessionals die op 16 oktober jl. een bijdrage leverde aan de avond Sociaal Domein: "Een investering in valpreventie doen we niet zodat de zorgverzekeraar er beter van wordt, noch zodat de gemeente een besparing op haar lokale begroting heeft. Een investering in valpreventie doen we voor de oudere die behoort tot de doelgroep met valgevaar."

En dat is het...! We doen het voor de oudere inwoner waarvan wij met z'n allen graag willen dat hij of zij zo lang en zo vitaal mogelijk veilig thuis kan wonen. Die oudere vormt samen met alle andere inwoners van 0 tot 100+ het Roerdalen waar wij binnen ons Sociaal Domein in investeren, de lokale gemeenschap waar we met z'n allen ontzettend trots op mogen zijn!

Reactie burgemeester Monique de Boer Beerta

Programma 3

Dank voor de ondersteuning die o.a. door de fractie Democraten Roerdalen is uitgesproken voor het beleid dat wij voeren op het thema Veiligheid. We zijn zeker op de goede weg. Er wordt hard aan gewerkt door ons team Openbare Orde en Veiligheid (AOV), samen met de Boa's en politie.

Tegelijkertijd spreken wij onze zorgen uit over de situatie die is ontstaan door de krappe capaciteit die wij op dit thema tot onze beschikking hebben. Eerder hebben fracties hier al vragen over gesteld. Uit de beantwoording van de technische vragen die over de Boa-capaciteit zijn gesteld door de fractie PvdA/GL blijkt al, dat wij relatief weinig capaciteit hebben als we de capaciteit per 10.000 inwoners vergelijken met andere gemeenten. Wij merken dat er steeds meer vraagstukken van veiligheid op ons bordje komen te liggen. (Bv. Radicalisering, Wet Goed Verhuurdersschap, Cybercriminaliteit, Wat te doen aan maatschappelijke onrust?) Daarnaast merken wij dat ten gevolge van onze preventie- en bewustwordingsinitiatieven, inwoners een grotere bereidheid tonen, om meldingen te doen. (Bv. Drugsmeldingen, meldingen van illegale bewoning) Er gaat heel veel tijd zitten in incidentenbestrijding (Bv plotselinge geuroverlast, verwarde personen, vrijkomende arrestanten, gevonden munitie) waardoor reguliere beleidsmatige taken of bezoeken aan regionale overleggen het onderspit delven. De werkdruk neemt toe. Vanwege de huidige capaciteit en de kwetsbaarheid (Bv. uitval door ziekte, ouderschapsverlof, vakanties) van het kleine team moeten we continue prioriteiten stellen en gebruik maken van inhuurkrachten en/of stagiaires bij onze werkzaamheden. We constateren dat het steeds uitdagender wordt om deze prioriteiten te bepalen. We zijn momenteel bezig met aanvullend onderzoek, om u zo snel mogelijk beter te kunnen informeren. Dit kan resulteren in een verzoek tot het beschikbaar stellen van extra structurele middelen voor capaciteit. De keuze hiervoor en de financiële consequenties hiervan, willen we aan de orde stellen bij de eerstvolgende kadernota en de halfjaarrekening, zodat uw raad een afweging kan maken in relatie tot de overige taken.

Reactie wethouder Frank Demarteau

Blij te constateren dat de meerderheid van de fracties instemt met deze begroting. En dus ook met de ambitieuze plannen voor 2025.

Mobiliteit, infrastructuur en openbaar groen

Openbaar Groen

Er wordt geconstateerd dat wij een tekort aan personeel hebben bij onze buitendienst en dat er derhalve projecten uitbesteedt worden aan aannemers. Dit is correct en dus noodzakelijk. Natuurlijk is er door de buitendienst toezicht op deze werkzaamheden en waar nodig wordt bijgestuurd en geëvalueerd.

Het nieuwe maaibeleid komt bij vrijwel alle fracties aan de orde. Er komt een Groenstructuurplan waar het maaibeleid onderdeel van gaat uitmaken. Aan uw raad dan de beslissing hoe dit verder vorm gegeven moet gaan worden. Aan de reacties kunnen we opmaken dat ook binnen de raad de meningen over het maaibeleid verdeeld zijn. Daar waar verkeersveiligheid in het geding is, blijven we natuurlijk frequent maaien. Mocht dit op een plek toch tot verkeersonveilige situaties leiden, kan de burger via fixi hiervan een melding maken waarna we het oplossen.

Het voornemen is om het nieuwe Groenstructuurplan en Bomenbeheerplan in Q2 in de raad te behandelen. Veel fracties vragen hier om. Wij gaan er van uit dat wij deze planning halen en het plan dan kunnen presenteren.

Mobiliteit

Er is een nieuw mobiliteitsplan gepresenteerd aan de raad en dit is vastgesteld. We hebben toen ook beloofd de status quo van de grotere projecten uit dit plan met u te delen. De eerste update hierover zal begin november verschijnen.

Op de vraag of onze wegprofielen nog voldoen, kunnen we het volgende antwoorden. We herkennen dat weggebruik met de tijd verandert. Het opvolgen hiervan gebeurt landelijk, wat weer leidt tot herijking van inrichtingsuitgangspunten, richtlijnen en adviezen. Onder andere via het CROW (Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in de Grond-, Water- en Wegenbouw en Verkeerstechniek). Deze richtlijnen volgen wij dan ook bij aanpassingen in de openbare ruimte op het gebied van verkeer, veiligheid en afwikkeling.

Infrastructuur

Er is een hele lijst plannen voor de komende jaren opgenomen in de begroting. Vanuit Ons Roerdalen de vraag of nu eindelijk het Reutje aan de beurt komt. Zeker, we starten – zoals u ook kon lezen – de voorbereiding van de reconstructie in 2025 en de uitvoering is aansluitend.

Verder van deze fractie de vraag of het zinvol is projecten op deze manier in de begroting op te nemen? Wij trachten u hiermee inzicht te geven in de ontwikkelingen en prioriteiten voor de komende 2 jaar. Zodat u als raadslid niet buitenspel gezet wordt en optimaal geïnformeerd bent.

Democraten vragen of we de genoemde projecten kunnen realiseren voor het gereserveerde bedrag. Alle investeringen met op het moment van schrijven actuele planningen en ramingen zijn hierin opgenomen. Zoals we ook omschrijven kunnen (helaas) planningen, ramingen en bijstellingen aan de orde zijn door invloeden, ook van buitenaf. Verder van deze fractie de vraag wat het verschil is tussen bouwrijp en woonrijp maken: Bouwrijp maken is de fase voor woningbouw, waarin de ondergrond, inclusief riolering, geschikt wordt gemaakt. Woonrijp maken, meestal na woningbouw, is de afronding van de openbare ruimte, bestrating, aanleg groenvakken, verlichting, etc.

Outdoor Campus en relatie MOB

Een aantal fracties vragen naar de synergie tussen Outdoor Campus en toekomstig MBO. Binnen onze Outdoor campus hebben wij al goede ervaringen met het begeleiden van mensen. Met een duidelijkere focus op het gebied van instroom, via een MOB, is het uitstroomprofiel voor onze Outdoor Campus zeker kansrijker. Het MOB is breder, groen is een richting daarin. Maar we zien wel zeker meer mogelijkheden.

Natuur

Met name PvdA/GL spreekt hun zorgen uit over de natuur. Zoals zij terecht constateren zijn wij momenteel bezig met het uitstrooien van steenmeel op de Meinweg om de bodemstructuur langjarig te verbeteren. Verder voert de Bosgroep volgens het meerjarig onderhoudsplan werkzaamheden in onze bossen uit. Zo worden vele hectares natuur hersteld en nieuw aangeplant. We planten ook andere soorten om te zorgen dat de bodemkwaliteit verbeterd en de bossen diverser en klimaatbestendiger worden.

Ook werd gevraagd of de gemeente voornemens is op korte termijn nog agrarische grond in te ruilen voor natuur of recreatie. We nemen zelf geen initiatieven op dit vlak, maar verlenen wel medewerking aan de provincie bij natuurontwikkeling. Dit bij voorkeur door ruilingen zodat we onze pachtinkomsten kunnen blijven ontvangen.

Accommodatiebeleid

Vrijwel alle fracties vragen naar de status van het accommodatiebeleid. We kunnen daar het volgende over melden: de afronding van de herijking van het accommodatiebeleid staat gepland voor Q3 2025. De herijking wordt vormgegeven door middel van een nieuw accommodatiebeleid, inclusief vastgoed dat aan uw raad zal worden voorgelegd ter besluitvorming. Voor het nieuwe beleid is een projectwethouder aangewezen en ambtelijke capaciteit gereserveerd. Ook zal een extern bureau bij de samenstelling betrokken worden. Bij de herijking worden alle beheersstichtingen en gebruikers van de accommodaties betrokken. De bedoeling is dat zij allen benaderd worden voor input in het nieuwe beleid.

Dienstverlening

Een aantal fracties vindt dat de beantwoording van met name email vragen van burgers zorgvuldiger kan. We kunnen melden dat we hier actie op gaan ondernemen. Begin 2025 wordt een uitgebreid onderzoek gestart naar onze dienstverlening. Het onderzoek wordt uitgevoerd door een extern bureau. De focus zal liggen op onze telefonische dienstverlening en de e-mail communicatie met onze inwoners en derden. Dit onderzoek zal dienen als een 0-meting. De resultaten van het onderzoek worden gebruikt om onze dienstverlening verder te optimaliseren. Vervolgens zal er in 2026 of 2027 een vervolgonderzoek plaatsvinden om de effecten van ons verbetertraject te toetsen. Binnenkort zullen we u uitgebreid informeren over dit en nog andere geplande verbetertrajecten.

Communicatie

PvdA/GL vraagt naar communicatie omtrent verantwoord watergebruik en hoogwater als gevolg van klimaatveranderingen. We kunnen hier wijzen op communicatie die uitgegaan is over een tweetal websites www.waterklaar.nl en www.wachtnietopwater.nl Zij informeren over respectievelijk hoe de omgeving water klaar gemaakt kan worden en welke mogelijkheden de burger heeft voor subsidie of eigen investeringen en wacht niet op water verhaalt over acties die je zelf kunt doen tegen hoog water, draaiboeken bij hoog water en welke hulpmiddelen ter beschikking staan.

Binnenkort ontvangt u daarnaast uitgebreide informatie over welke maatregelen we gaan nemen om nog efficiënter en effectiever met onze inwoners te communiceren. Dit naar aanleiding van een tweetal onderzoeken onder onze burgers.

Reactie wethouder Roland Slangen

Wonen

Aangaande wonen ondersteunen alle partijen de ingeslagen koers. Dat sterkt zowel het college als de afdelingen om samen hier de schouders onder te zetten. Met het vastleggen van de Wet Voorkeursrecht Gemeenten hebben we daadwerkelijk de versnelling ingezet om een behoorlijk aantal woningen toe te voegen. Ook de provincie is overtuigd van onze intenties en heeft ondertussen al negen plannen groen licht gegeven om verder uit te gaan werken. Dit doen wij onder de titel 'Straatje erbij'. Daarnaast hebben we nog diverse uitbreidingslocaties die ook op steun van de provincie kunnen rekenen maar waar we meer onderzoek moeten doen om aan te tonen dat dit goede plekken zijn voor uitbreidingen van onze kernen.

Op basis van de gesloten woondeal is het uitgangspunt bij nieuwbouwplannen 2/3 betaalbare woningen en 1/3 vrij in te vullen. Van de betaalbare woningen moeten 50% sociale huurwoningen zijn. 1/3 van de totale nieuwbouw moet dus sociale huurwoningbouw zijn. Niet ieder gebied leent zich voor deze verhouding. Daarnaast hebben we in onze gemeente vaak te maken met kleine plannen. Ook dan is het vaak onmogelijk om aan dit uitgangspunt te voldoen. Daarom willen we maatwerk leveren.

Dit hebben we in de afgelopen periode al gedaan door een anterieure overeenkomst te sluiten voor zes woningen aan de Groenstraat in Melick. Bij het project aan de Groenstraat hebben we als college, vooruitlopend op vast te stellen beleid door de gemeenteraad, gemeend een financiële bijdrage te vragen voor het niet realiseren van 1/3 sociale huurwoningen. Wij denken op deze manier recht te doen aan de wens (en eis vanuit de woondeal) om ook sociale huur en betaalbare woningen te bouwen. De financiële afdracht kan vervolgens ingezet worden voor het realiseren van sociale huurwoningen op plekken elders in de gemeente. Feit is namelijk dat het realiseren van sociale huurwoningen financieel vaak onder druk staat. In deze concrete situatie worden er zes woningen toegevoegd, daarvan zouden twee woningen in de sociale huur gerealiseerd moeten worden. Per niet gerealiseerde sociale huurwoningen (twee in het geval van de Groenstraat) hebben we een bijdrage gevraagd van € 25.000,- per woning. In dit geval dus een afdracht van € 50.000,-.

Op het moment dat deze financiële bijdrage niet beleidsmatig wordt verankerd hoeft de ontwikkelaar dit bedrag ook niet af te dragen. Daarover hebben we afspraken gemaakt in de anterieure overeenkomst. Begin 2025 komen wij bij uw raad terug met het Actieplan Versnellen woningbouw waarin we uw raad ook vragen een besluit te nemen over de financiële bijdrage.

Aansluitend is een wijziging van de Omgevingsvisie noodzakelijk om te kunnen bouwen buiten onze kerngrenzen. Ter verduidelijking geven wij hierbij aan dat de omgevingsvisie enkel op noodzakelijke onderdelen aangepast gaat worden. Vooruitlopend op de besluitvorming over de begroting hebben wij dit proces al in gang gezet. Dit neemt niet weg dat wij op alle fronten proberen te versnellen en kansen pakken.

Deze versnelling voeren wij samen met verschillende partners uit. In het actieplan, waarin communicatie en participatie met onze inwoners zeker onderdeel van wordt, maken wij ook keuzes over waar we zelf meer regie willen houden en waar we dit aan de markt willen overlaten. Eventueel in een hybride vorm. Coöperaties hebben we zeker nodig voor de realisatie van de sociale woningen.

Vooruitlopend hierop zijn we nu bezig met Wonen Limburg om prestatieafspraken te maken voor 2025. Ook het soort woningen die we willen gaan bouwen gaat landen in dit actieplan.

Wellicht ten overvloede te melden dat het makkelijker is om te versnellen op onze eigen gronden omdat we daar regie kunnen voeren. Wij zijn daarom aan de slag met de uitwerking van Wienkeskoel in Melick, we hebben de toezegging van Wonen Limburg om samen onderzoek te doen naar woningbouw op de huidige schoollocaties in Vlodrop en Posterholt.

Daarnaast zijn we in gesprek met tal van projectontwikkelaars. De woningen bij Petrusberg in Sint Odiliënberg vorderen gestaag, in Vlodrop is men gestart bij Roerzicht, de plannen van Wonen Limburg bij de Bosweg Montfort en Holsterveld Vlodrop gaan in Q1 2025 ook eindelijk van start. Daarnaast worden volgens planning voor de zomer ook de tijdelijke woningen van Posterholt en Montfort geplaatst. Dit is maar een greep uit de totale plannen die momenteel en komend jaar worden gebouwd en de werkzaamheden als voorbereiding voor de bouwplannen van de komende jaren. Er wordt dus hard gewerkt.

Het is wel zaak dat we prioriteren en het hogere doel niet uit het oog verliezen. We kunnen niet alles tegelijk. In het Actieplan versnellen woningbouw nemen we deze prioritering op zodat duidelijk is aan welke plannen we werken op de korte, midden en lange termijn. Ook gaan we monitoren zodat we waar nodig kunnen bijsturen en onze prioritering kunnen aanpassen. Dit alles met als doel versnellen van de woningbouw.

Duurzaamheid

Afgelopen zomer is het koersdocument duurzaamheid door uw raad aangenomen. Verschillende partijen geven aan zorgen te hebben voor onze natuurgebieden als de leidingen en kabels voor de Delta Rhine Corridor (DRC) en Verbinding Aanlanding Wind Op Zee (VAWOZ) projecten moeten worden aangelegd. Deze zorgen delen wij en zijn ook al uitgesproken en als zienswijzen ingebracht richting de betreffende contactpersonen. Het Munnichsbos, Roerdal en Meinweg zijn hierbij als belangrijkste knelpunten benoemd waarbij wij hebben ingebracht om op dergelijke unieke plekken de leidingen indien mogelijk met boortechnieken aan te leggen. We zitten zowel ambtelijk als bestuurlijk aan de tafels waar dit project wordt besproken. Hierin trekken wij samen met Maasgouw en Echt-Susteren op. We streven er naar om zoveel mogelijk profijt met zo min mogelijk overlast te realiseren, maar over het definitieve tracé, uitvoerwerkzaamheden en details is nog weinig concreets te zeggen.

Ter verduidelijking willen wij aangeven dat het VAWOZ programma zich richt op het transport van windenergie die op zee wordt opgewekt en die naar onze regio wordt getransporteerd. Dit heeft geen relatie met het investeren in windmolens op zee. Onze rol binnen VAWOZ en wat dit betekent voor onze toekomstige opgaven in de energietransitie zullen we in samenhang bekijken. Geen windmolens in Roerdalen is ons beleid. Dat verandert niet door het VAWOZ programma.

De raad moet zich wel realiseren dat de huidige opgave voor Roerdalen zijnde 75 MW in 2030 niet het einde van de energietransitie is. De opgave richting 2050 wordt door experts ingeschat op een verdrievoudiging van de benodigde energie. Dat zou betekenen dat onze gemeente bovenop de huidige opgave nog 150 MW aan duurzame energie zou moeten opwekken. Er zijn ook andere manieren om onze bijdrage in de regio te blijven leveren. Bijvoorbeeld rond het hiervoor benoemde VAWOZ traject. Hier moeten dan ook nog keuzes over worden gemaakt de komende jaren. Goed nieuws is wel om te melden dat we met de huidige plannen voor zonneparken en de reeds belegde daken we de 75MW in 2030 waarschijnlijk gaan halen.

Aangaande ons eigen zonnepark kunnen wij aangeven dat de definitieve business case in het voorjaar 2025 kan worden opgesteld. Dan pas weten we hoeveel SDE++ subsidie ons is toegekend en waar we onze business case op moeten baseren. Aansluitend komen we dan met een raadsvoorstel aangezien uw goedkeuring nodig is voor de financiering.

Een groot deel van de benodigde extra elektriciteit is nodig voor het op een andere wijze verwarmen van onze woningen en bedrijven. Op dit moment ligt onze prioriteit bij het terugdringen van de aardgas-behoefte door te besparen en te isoleren, zoals ook opgenomen in de recent opgestelde Koers 2050. Daarin zetten we op dit moment concrete uitvoeringsstappen met bijvoorbeeld de Gemeentelijke Verduurzamings Regeling (GVR) en het Wijk Uitvoerings Plan (WUP) Vlodrop.

Conform de afspraken met het rijk werken we toe naar een aardgas vrij Roerdalen in 2050. Hiervoor gaan we een warmteprogramma opstellen. Bij het opstellen van het warmteprogramma, dat uiterlijk in 2026 gereed moet komen, zullen we aandacht hebben voor de technieken naar aardgasvrije wijken. Ook bodemenergie nemen we daarin mee. Uiteraard volgen we alle interessante technieken die ons kunnen helpen in de toekomst om op een duurzame manier te verwarmen. Inwoners, die nu al van het gas af willen, zijn vrij om zelf keuzes te maken met welke techniek ze hun woning of bedrijf willen verwarmen.

Gevraagd wordt om goed te communiceren over de GVR, Zon op dak etc. Dit zijn wij continu aan het monitoren en sturen wij indien nodig ook bij. De eerste informatieavonden over de GVR waren goed bezocht, hier hebben wij hoge verwachtingen van. Helaas blijft het zon op dak project achter. Dit is naar onze mening echter niet zo zeer aan de communicatie van onze zijde te wijten maar aan de onzekerheid over de gevolgen op de tarieven na het afschaffen van de salderingsregeling.

In uw bijdragen wordt ook aandacht gevraagd voor de opgaves rondom water. In de begroting is al aangegeven dat wij voornamelijk inzetten op het grootschalig afkoppelen in projecten. Uw oproep om inwoners bewuster te maken van de mogelijkheden om ook zelf af te koppelen is gehoord door ons en gaat ook een plek krijgen in het nieuwe Gemeentelijk RioleringsPlan.

Reactie wethouder Jan Smits

Algemeen Financieel

De voorliggende begroting is een nadere uitwerking van de kadernota die op 4 juli jl. door de gemeenteraad unaniem is vastgesteld. Het doet ons deugd te constateren dat de meeste fracties de voorgestelde begroting met enige aangegeven nuances kunnen omarmen en in grote lijnen positief reageren op de voorstellen. Zoals ook al in de kadernota aangegeven een mix van zoet en zuur voor onze inwoners hetgeen ook de **CDA** fractie aangeeft.

De kaders zoals die op 4 juli in de kadernota zijn vastgesteld zijn in deze begroting financieel vertaald. Het bevreemdt ons dan ook dat de fractie van **Ons Roerdalen** zich zo nadrukkelijk afzet tegen de voorgestelde verhoging van de toeristenbelasting. Het kader zoals vastgesteld op 4 juli is immers niet veranderd. De constatering (**OR**) dat de raad buitenspel wordt gezet delen wij niet. Zoals ook al vaker aangegeven zijn wij als gemeente verplicht om voor onze inwoners de kortst mogelijk procedure te volgen, in het belang van onze inwoners, binnen de kaders zoals die door de gemeenteraad zijn vastgesteld. Daar waar de omstandigheden dat vragen wordt de raad direct geïnformeerd via Raadsinformatiebrieven. De raad wordt regelmatig, al dan niet via werkgroepen, geïnformeerd of

bevraagd bij voorgenomen plannen. Wat het college betreft is er dan ook geen sprake van het buitenspel zetten van de raad.

De fracties van **RL!** en **OR** opperen om toch al een takendiscussie te gaan voeren om voorbereid te zijn op tegenvallende bijdragen vanuit het rijk of andere inkomstenbronnen. Onze begroting laat dan weliswaar voor 2025 een (klein) positief saldo zien. Zoals u terecht stelt kleuren onze cijfers in 2026 en verder rood. Volgens afspraken met uw raad zullen wij samen met de raadswerkgroep welke ook bij Roerdalen in balans betrokken is opnieuw gaan kijken welke mogelijkheden er zijn om ook de komende jaren een structureel en reëel sluitende begroting te kunnen presenteren. Het is niet alleen dapper om een niet sluitende begroting te presenteren (**OR**). Wij volgen als college de lijn zoals die is geadviseerd door de VNG en waarmee ook onze toezichthouder (provincie) akkoord is. Overigens is het te kort op basis van de septembercirculaire voor het meerjarig perspectief al een stuk gunstiger. De effecten zijn verwoord in een apart raadsvoorstel dat in dezelfde raadsvergadering waarin de behandeling van de begroting plaatsvindt, ter besluitvorming voorligt.

De fractie van **Ons Roerdalen** vindt dat er bezuinigd moet worden op de personeelskosten mede in relatie tot kosten inhuur en kijkt hierbij ook naar de MER. Zoals ook in de begroting wordt uitgelegd stijgt het aantal FTE met 1,12 FTE ten opzichte van het voorgaande begrotingsjaar. Er is structureel sprake van projecten waarvoor continue tijdelijke (extra) inzet nodig is. Deze benodigde extra inzet werd voorheen ingevuld door tijdelijke urenuitbreiding van eigen medewerkers of door inhuur. Door deze tijdelijke formatie-uitbreiding om te zetten in vaste formatie voorkomen we dat extern moet worden ingehuurd. Dan zouden de kosten gemiddeld genomen verdubbelen.

Daarnaast hebben we €200.000 bezuinigd op externe inhuur door het beschikbare budget bij vervanging bij ziekte te verminderen. Dit soort en andere besparingen op organisatiekosten van onze eigen organisatie als die van de MER heeft directe consequenties op de uit te voeren taken en er zullen dus in voorkomende gevallen scherpe keuzes moeten worden gemaakt.

Roerstreek Lokaal! vraagt of het nieuwe financiële systeem gaat helpen om beter in control te zijn/komen en vraagt of er nadere afspraken te maken zijn over de informatievoorziening bij financiële uitschieters. Een aantal veelal incidentele meevallers hebben de afgelopen periode ten opzichte van de vastgestelde begroting afwijkingen veroorzaakt. Dit betekent overigens niet dat onze organisatie niet in control is. Helaas worden we meer dan eens geconfronteerd met onvoorziene wijzigingen vanuit het Rijk zoals ook bij de Septembercirculaire.

Om als organisatie onze eigen grip op financiën en risico's verder te versterken en te ontwikkelen zijn we onder andere dit jaar gestart om onze planning en control cyclus verder aan te scherpen. Dit houdt o.a. in dat we het zwaartepunt van deze cyclus van begroting naar kadernota hebben verplaatst en de kadernota een meer financieel karakter hebben gegeven. Dit om uw raad beter en eerder in staat te stellen om (bij) te sturen. De komende periode gaan we hier mee verder en kijken we bijvoorbeeld naar het proces rondom de half jaarrapportage welke bedoeld is om de raad te informeren over de afwijkingen ten opzichte van de begroting en waar nodig bij te kunnen sturen. Daarnaast vergroten we het risicobewustzijn van onze organisatie. Waarbij de organisatie beter in staat is risico's te identificeren en te kwantificeren. Wij blijven werken aan het vereenvoudigen, versimpelen en verbeteren van werkprocessen o.a. door het toepassen van de LEAN methodiek en projectmatig werken. Automatisering wordt hier nadrukkelijk bij betrokken met oog voor de menselijke maat (**RL!**)

Het nieuwe financiële systeem zal deze ontwikkeling verder ondersteunen en biedt een meer gebruikersvriendelijke toegang tot financiële processen en financiële gegevens. In de financiële verordening is aangegeven wanneer de raad over afwijkingen wordt geïnformeerd. Zodra er financiële mee- en of tegenvallers te melden zijn die binnen de kaders van de financiële verordening vallen wordt u als raad geïnformeerd. Als college zijn we verantwoordelijk voor de uitvoering van het door de raad vastgestelde beleid. Financiën maakt daar onderdeel van uit.

Met de indexering (**RL!**) van loonkosten en mogelijke cao-ontwikkelingen wordt in onze begroting rekening gehouden. Voor de exploitatiebudgetten en investeringsbudgetten gaan we uit van een kostenstijging van 0%. Echter zijn over kostenstijgingen reeds contractuele afspraken gemaakt dan worden deze conform deze afspraken verhoogd. Daarnaast hebben we voor de investeringen in wegen en riolering twee jaar geleden de budgetten met 15% opgehoogd op basis van de verwachtingen die er toen waren. Bij Roerdalen in Balans 2.0 is afgesproken om bij de nieuwe beleidsplannen te beoordelen in hoeverre deze ophoging nog realistisch is en of bijstellingen, zowel naar boven als naar beneden, noodzakelijk zijn.

Volgens PvdA/GI lijkt het of er met de kaasschaaf flink in budgetten is gesneden en noemen als voorbeeld Programma 1 Krachtige dorpen, hier wordt bijna € 500.000 minder begroot. Hetzelfde geldt voor de sportaccommodaties, ook hier is een besparing van € 60.000 begroot en vraagt of haar redenering klopt. Het antwoord is nee. Deze veronderstelling klopt niet. De daling van de kosten van programma 1 in 2026 ten opzichte van 2025 heeft te maken met een lagere storting in de voorziening onderhoud gemeentelijke gebouwen, dit naar aanleiding van het in het jaar 2023 geactualiseerde MOP. Deze daling is sinds 2023 te zien in de begrotingen.

Programma 4

OR vraagt aandacht voor een goede positie van de agrarische bedrijven in het kader van voedselzekerheid en staat naar eigen zeggen *“te popelen om een bijdrage te leveren aan deze mooie opdracht door ruim baan te bieden aan de agrarische sector”*. Het College onderschrijft het belang van een goede en robuuste agrarische sector en zal ook deze ondernemers ondersteunen en faciliteren daar waar mogelijk. Het is voor ons echter onduidelijk op welke bijdrage de fractie precies doelt. Wij zien voorstellen en of initiatieven met belangstelling tegemoet. Het **CDA** mist de ondernemers in de begroting en vraagt meer aandacht voor hun behoeften. Het College draagt alle ondernemers een warm hart toe. Het staat dan misschien niet met zoveel woorden in de begroting maar een goed ondernemersklimaat is essentieel voor de gemeente. Wij beschikken als gemeente niet over grote en robuuste bedrijventerreinen maar dat is ook een bewuste politieke keuze. De bedrijven die we hebben moeten we koesteren. Als College besteden we hier de nodige aandacht aan. We hebben een bedrijvencontactfunctionaris (de zgn. 1-loket functie), we voeren frequent overleg met de besturen van de diverse ondernemersverenigingen en we houden met enige regelmaat ondernemersavonden waar voor ondernemers actuele onderwerpen aan de orde komen. Geconcludeerd kan worden dat deze avonden in een behoefte voorziet gelet op het aantal aanwezigen. We weten derhalve wel degelijk wat speelt binnen deze doelgroep.

Democraten Roerdalen wil graag meer weten over de regiodeal en de mogelijke projecten. Het afwegingskader waarop projecten zullen worden beoordeeld zal zeer binnenkort worden vastgesteld. Dan pas zal ook duidelijk worden welke projecten voldoen. Vervolgens zal in de regio moeten worden afgestemd welke projecten voldoende draagvlak zullen krijgen om tot uitvoering te komen. Het College verwijst u graag naar de regionale raadsinformatiebijeenkomst van 28 november a.s. waar de meest actuele stand van zaken zal worden toegelicht.

DR vraagt naar de consequenties voor (agrarische) initiatieven bij de invoering van Nationaalpark nieuwe stijl. **OR** stelt het nog scherper door tegen uitbreiding van natuur te zijn. Inzake de transitie van het Nationaal park is het geenszins de bedoeling om natuur uit te breiden. Dit is al bij herhaling aangegeven en dat doen we dus nu weer. Behoudens de al heel lang bestaande natuurontwikkelingsopgave vanuit de provincie bestaat er in onze gemeente geen enkel initiatief om natuur uit te breiden. Evenmin kent de transitie van het Nationaal Park planologische consequenties.

Het doet het College deugd dat het paardensportplan omarmt wordt (**OR**) Wij zijn het met u eens dat de betreffende doelgroep de hippische sport kan blijven uitoefenen. Het paardensportplan draagt hiertoe bij maar zal mede vanuit diezelfde doelgroep gedragen moeten worden. De gemeente initieert en faciliteert zoveel als mogelijk maar de uitvoering zal vanaf nu vanuit de doelgroep moeten komen. Uw suggestie of we dit willen opnemen in de omgevingsvisie zal worden meegenomen bij de actualisatie van de nieuwe omgevingsvisie.

De fractie van **PvdA/GL** vraagt naar de consequenties van de verplaatsing van de jeu de boule baan in Posterholt. In afstemming met gebruikers en beheersstichting is inderdaad vastgesteld dat de voorzieningen verplaatst zullen worden. We zijn echter nog in gesprek over welke voorzieningen verplaatst worden en hoe dit eruit moet komen te zien.

Programma 7 Bestuur en Organisatie

Ons Roerdalen vraagt uitbreiding van de griffie. Deze wens is niet nieuw maar als College gaan wij niet over de bezetting van de griffie. Het is aan de werkgeverscommissie om te bepalen hoe de bezetting van de griffie gestalte krijgt.

Tot slot vindt de fractie van **Ons Roerdalen** dat zij de kader stellende en controlerende rol niet naar behoren kan uitvoeren en haalt onder meer het voorbeeld aan van de verdediging in gerechtelijke procedures. Wij nemen kennis van deze stelling. In het door **OR** aangehaalde voorbeeld heeft het presidium bepaald extra inhuur niet noodzakelijk te vinden.

Tot zover onze reactie in eerste termijn. We constateren dat de raad het in meerderheid eens is met onze koers. We zien hiermee bevestigd dat we, na een zorgvuldige voorbereiding met de raads werkgroep Roerdalen in Balans 2.0, duidelijk richting hebben bepaald in de Kadernota 2025. In lijn met wat uw raad belangrijk vindt.